

[A. M. Hansen.]

I øvrigt har man fundet det rimeligt, at en Tjenestemand, der har betalt Bidrag til sin Pension, og som afskediges uden Pension, normalt faar sit Pensionsbidrag tilbagebetalt med 4 pCt.s Rente. Herved er man vendt tilbage til en Ordning, der var gældende fra 1927 til 1931, og det forekommer mig, at Billighed taler for, at de indbetalte Bidrag til Pension betales tilbage, naar Tjenestemanden afskediges, uden at der tillægges ham Pension.

Medens jeg er ved Pensionsspørgsmaalet, ønsker jeg at gøre en Bemærkning om de saakaldte gamle Pensionister, nemlig dem, der har opnaaet Pension, inden Loven træder i Kraft. Som det fremgaar af Betænkningen, stiller Kommissionen ikke noget Forslag om Ændringer i de her omhandlede Pensionsregler, men overlader til Regeringens Afgørelse, under hvilken Form og efter hvilke Synspunkter Overvejelserne vedrørende disse Forhold skal ske, men i Kommissionen var der Enighed om, indtil de nævnte Overvejelser har fundet Sted, at foreslaa, at Pensionisternes Reguleringstillæg forhøjes med to Portioner, og jeg udtaler det Haab, at de her nævnte Overvejelser snart maa foregaa, saaledes at de gamle Pensionister ikke i for høj Grad skal føle sig sat hen i Skyggen, nu da Solen skinner paa deres tidligere Kolleger.

Vedrørende Aldersgrænsen fastholder et Flertal inden for Kommissionen de hidtil gældende almindelige Bestemmelser, at en Tjenestemand er forpligtet til at søge sin Afsked fra Udgangen af den Maaned, hvori han fylder 70 Aar, og at han er berettiget til at erholde Afsked, naar han er fyldt 65. Jeg finder denne Bestemmelse rimelig og rigtig, og de Ønsker, der har været fremme om at nedsætte denne Aldersgrænse generelt, kan jeg og mit Parti ikke godkende. Af det statistiske Materiale, der har været forelagt Kommissionen, fremgaar det, at Gennemsnitslevealderen i de sidste 100 Aar er steget for Mænd fra 40,9 til 63,5 Aar og for Kvinder fra 43,5 til 65,8 Aar. I Kommissionen er det endvidere konstateret, at ca. $\frac{2}{3}$ af de mandlige civile Tjenestemænd, der var blevet afskediget i Aarene 1942—43, var over 65 Aar ved deres Afgang. Da de ældre Aldersklasser er en stadig voksende Del af den samlede Befolkning, vil det samfundsmæssigt set være skæbnsvangert og efter min Mening uretfærdigt at udelukke flere af disse Aldersklasser end hidtil fra et produktivt Arbejde, særlig naar henses til den for Tiden herskende Mangel paa Arbejdskraft. Det kan ikke være forsvarligt at afskedige

en veltjent Tjenestemand, der vedvarende ønsker og tillige er i Stand til at udføre sit Arbejde paa fuldt tilfredsstillende Maade, for at skaffe en yngre Kollega Avancement, før han ellers kunde opnaa det. De nødvendige og rimelige Avancementsmuligheder maa og skal kunne tilvejebringes paa anden Maade. Man maa nemlig ikke glemme, at det staar Tjenestemanden frit for at tage Afsked fra det 65de Aar, og normalt vil jo en Tjenestemand have naaet højeste Pensionsalder ved sit 63de Aar. Jeg skal ikke komme længere ind paa at anføre Grunde, men henviser ærede Medlemmer til at gøre sig bekendt med Kommissionens udførlige Redegørelse for disse Forhold; den findes i Betænkningen Side 63—70.

Jeg skal kun omtale et Par særlige Forhold vedrørende Aldersgrænsen. Jeg ser her bort fra særlige Bestemmelser for udsendte Tjenestemænd i Grønland, Sygeplejepersonale og for de militære, men ønsker at gøre et Par Bemærkninger om Aldersgrænsen for Statsbanernes Personale. For disse nedsattes rent midlertidigt Aldersgrænsen fra 1. April 1933 at regne til 65 Aar med den Begrundelse, at Etaten havde et overtalligt Personale, hvilket skabte et Misforhold. Da Misèren var ved at blive afhjulpet, begyndte man atter at hæve Aldersgrænsen fra de 65 Aar, saaledes at i Aarene 1938—39 var Alderen 66 Aar og siden 1. April 1940 67 Aar; men saa standsede Tilbageføringen til 70 Aar, og 67 Aars Aldersgrænsen for Afskedigelse har været gældende siden 1940. Der har dog i de senere Aar hævet sig stærke Røster for atter at faa indført den normale Aldersgrænse, 70 Aar, idet det Forhold, der i sin Tid talte for den nedsatte Aldersgrænse, nu er totalt ændret, ja, gaaet over i sin Modsætning, nemlig Mangel paa Personale. Men i Kommissionen har der ikke kunnet opnaas Enighed herom.

Mit Parti har givet Udtryk for, at det vil være lettest at ændre Aldersgrænsen i Forbindelse med den nye Tjenestemandslov, da man paa adskillige Omraader kunde afhjælpe den Stagnation i Avancementsmulighederne, som en Tilbageførelse af Aldersgrænsen vil medføre, ved en Forøgelse af visse Avancementsstillinger. Der er i denne Henseende peget paa at skaffe ekstra 300 Avancementsstillinger fordelt paa 3 Aar. Der har ogsaa i Kommissionen været peget paa at naa den normale Aldersgrænse gennem en gradvis Afvikling, saa man ikke tog Springet paa een Gang. Men heller ikke om dette har der kunnet opnaas Enighed, hvad jeg i øvrigt beklager, selv om jeg i Principet er enig i, at det er mest rationelt at løse